

T2

De raptu Proserpinae II, 88-150

Il locus amoenus

- Dixerat; ille novo madidantes nectare pinnas
concutit et glaebas fecundo rore maritat,
90 quaque volat vernus sequitur rubor; omnis in herbas
turget humus medioque patent convexa sereno.
Sanguineo splendore rosas, vaccinia nigro
imbuit et dulci violas ferrugine pingit.
Parthica quae tantis variantur cingula gemmis
95 regales vinctura sinus? Quae vellera tantum
ditibus Assyrii spumis fucantur aeni?
Non tales volucer pandit Iunonius alas,
nec sic innumeros arcu mutante colores
incipiens redimitur hiemps, cum tramite flexo
100 semita discretis interviret umida nimbis.
Forma loci superat flores: curvata tumore
parvo planities et mollibus edita clivis
creverat in collem; vivo de pumice fontes
roscida mobilibus lambebant gramina rivis,
105 silvaque torrentes ramorum frigore soles
temperat et medio brumam sibi vindicat aestu:
apta fretis abies, bellis accommoda cornus,
quercus amica Iovi, tumulos tectura cupressus,
ilex plena favis, venturi praescia laurus;
110 fluctuat hic denso crispata cacumine buxus,
hic hederæ serpunt, hic pampinus induit ulmos.
Haud procul inde lacus (Pergum dixere Sicani)
panditur et nemorum frondoso margine cinctus
vicinis pallescit aquis: admittit in altum
115 cernentes oculos et late pervius umor
ducit inoffensos liquido sub flumine visus
imaeque perspicui prodit secreta profundum.
[Huc elapsa cohors gaudet per florida rura]
Hortatur Cytherea legant: "Nunc ite, sorores,
120 dum matutinis praesudat solibus aer,
dum meus umectat flavescentes Lucifer agros
roranti praevectus equo". Sic fata doloris
carpit signa sui. Varios tum cetera saltus
invasere cohors: credas examina fundi
125 Hyblaeum raptura thymum, cum cerea reges
castra movent fagique cava dimissus ab alvo
mellifer electis exercitus obstreperat herbis.
Pratorum spoliatur honos; haec lilia fuscis
intexit violis; hanc mollis amaracus ornat;
130 haec graditur stellata rosis, haec alba ligustris.
Te quoque, flebilibus maerens Hyacinthe figuris,

Narcissumque metunt, nunc incluta germina veris,
praestantes olim pueros: tu natus Amyclis,
hunc Helicon genuit; te disci perculit error,
135 hunc fontis decepit amor; te fronte retusa
Delius, hunc fracta Cephisos harundine luget.
Aestuat ante alias avido fervore legendi
frugiferae spes una deae; nunc vimine texto
ridentes calathos spoliis agrestibus inplet;
140 nunc sociat flores seseque ignara coronat,
augurium fatale tori. Quin ipsa tubarum
armorumque potens dextram, qua fortia turbat
agmina, qua stabiles portas et moenia vellit,
iam levibus laxat studiis hastamque reponit
145 insuetisque docet galeam mitescere sertis:
ferratus lascivit apex horrorque recessit
Martius et cristae pacato fulgure vernant.
Nec quae Parthenium canibus scrutatur odorem
aspernata choros libertatemque comarum
150 iniecta voluit tantum frenare corona.